

עין משפט
גדר מצוה

ה א וטו"ע אה"ע סימן
ב סוף פ"א:
ו ב מ"ה פ"ו מהלכות
דעות הלכה א:
ז א וטו"ע ע"ס סימן פה
סוף פ"ד:
ח ד מ"י פ"ד מה' אכל
הלכה ח סוף ע"ן
דרכנו ב וטו"ע י"ד סימן
עט וטו"ע אה"ע פ"ה פה
סוף פ"ד:
ט ה מ"י ע"ס הלכה ח:
י ו מ"י פ"ו מהלכות מ"ט
הלכה ו סוף ע"ן יג
טו"ע ע"ד י"ד רמז סוף
פ"ד:
יא ז מ"י פ"ב מהלכות
ז הלכה א סוף
ע"ן ה:
יב ה ט י כ מ"י פ"ד
מהלכות אכל הלכה ט
הלכה וטו"ע י"ד סימן
שט סוף פ"א:

יו.

האשה שנתארמלה פרק שני כתובות

בלה כמות שהיא. ואם יש צה מוס יסתקן ולא ישצחיה אי נמי
ישצחיה צדצר נאה שיש צה כגון בענייה או צדיקה אם הם
יפות וצ"ה אומרים ישצחיה לגמרי דכשמוכרין מה שיש צה לצדק
מכלל דשאר לגמלי: **ישבחנו בעיניו** או יגנוו בעיניו. וצ"ש

סצרי אע"ג דיצחנו בעיניו אין להם
לחכמים לתקן להזיק לומר שקר
דהתורה אמרה מדבר שקר תרחק:
שימתיה לסבא. פ"ח ע"ן

שטעה והדס (שטעה)
מ"ה אע"ג דלא הוי ממנש מין אחד מ"מ
שניהם מין ארו ואת"ו ומנא ליה דשציל
כן וכה ו"ל דעמוד דנורא היה כעין
שיצטא דהדס כדאמרין צבראשית
רצה (פ"ה ס"א) נחת שיצטא דנורא
ואתעצידל כעין שיצטא דהדס
ואלפקט צין דליה לצדכיה אמרי
חמית הדין סצא דקאי שיצטא דנורא
קומיה משום דעצד קמיה דלנחא:

**מלך שמחל ע"ל כבודו אין כבודו
מחול.** אע"ג דלא היה מלך
גמור דמשמעו צאלו נאמרין (סוטה
דף מ"א.) מ"מ היו נהנין צו כבוד
כמלך גמור: **פרשתה דרביים
הוא.** הכא לא מני' לשניי מנזה שאני
דמשני צאלו נאמרין (ג"ו ס"ה) גבי
שקרא מעומד דהתם מנזה הוא שיש
למלך לחלוק כבוד לתורה החשובה
ממנו אכל הכא ליכא מנזה דכבודו
עדיף מכבוד הכלה:

[ת"ר מעבדין את המת מלפני הכלה.
מכאן משמע כשש' אכל ותקן
צבית הכנסת התקן יוצא תמלה ושושבינו
ישבחו בעיניו מכאן אמרו
הקדמים תמלה ודעתו של
אדם מעורבת עם הבריות
פ"י לומר דבר המתקבל
ישבחו בעיניו אמרו
מכאן אמר ר"י דמלפני
הכלה וזה מה מלפני מלך
שיראל. ת"ר מבטלין ת"ת
להוצאת המת ולהכנסת
כלה אמרו עליו ע"י ר"ב
אלעאי שהיה מבטל ת"ת
ההוצאת המת ולהכנסת
כלה בדי"א כשאין עמו כל
צרכו אבל יש עמו כל
צרכו אין מבטלין וכמה כל
צרכו אמר ר"ש בר (איקא)
[אין משמיה דרב תליסר
אליפ גברי ושיתא אלפי
שיפורי ואמרי לה תריסר
אליפ גברא ומנייהו שיתא
אליפ שיפורי פ"י כמריין
עליו שיבואו לכבודו וגם
מקונים ומסתפדים אותו
בהללים עולא אמר כגון
דחייצי גברא מאבולא ועד
סכרא פ"י מפתח העיר
עד הקבר ר"ש ואיתימא
ר' אמי ואיתימא רבי
יוחנן נטילתה כנתניתה
מה נתניהה בסי' רבוא
אף נטילתה בסי' רבוא
וה"מ למאן דקרי ותני
אבל למאן דמתני לית
ליה שיעורא פ"י דקרי
מקרא ותני משנה אבל
עדיין לא שנה לתלמידים
אבל למתני לתלמידים לית
ליה שיעורא וכבת המורה
וממילא משמעין דלמאן

כמות שהיא. לפי יופיה ומשיבותה מקלסין אותה: **הסודה.** חוט של
חקד משוך עליה: **מכאן אמרו.** מדברי צ"ה שאמרו ישצחנה: **ספא
דעמו של אדם מעורבת עם הצדיות.** לעשות לאיש ואיש כרצונו:
משרו. משוררים: **לא כחל.** אינה צריכה כחל: **ולא שרק.** צבע

המאדים את הפנים: **פירכוס.** קליעת
שיער. זו לא כחלה ולא שרקה ולא
פירכוס והרי היא יעלת חן: **כל מן
דין.** כל כמות אלו היו סומכים לנו
לקרותו רבי ומנומס דיינין **סרמיסין.**
מסרסין הלכות צהיפך טעמיהן:
סרמיטין. לשון סמרטוטין: **חמיסין.**
אומרים חמישים הטעם: **טורמיסין.**
לא איתפרש: **טורמיסין.** כי היא

דלמך צצ"ר (פ"ה מ"א) על טורמיסין
למיקרז למסאנא דמטרומיתא אנשים
ירקנים: **ט ממוסיהא.** מניית המדרש:
רצא דעמיה. נשיא צעמו: **מדברא.
מנהיג:** צריך מסייד לשגם. צרוך
צואף לשלוס: **צוניה דנהורא.** על
שהיה קלסתר פניו מצהיך כדאמרין
צצ"צ (דף נ"ח.) שופריה דרבי אצבו
מעין שופריה ו צרבי יוחנן דנפקי
וצהורית מנייה כדמפרש התם:

אחט. שלש צדין. זרק אחת ומקבל
אחת: **מכסיף לן ספא.** שמוזל כצדו
תלמידי חכמים ונהג קלות ראש
צעמנו: **שוטיסיה.** שוט של הדס
שהיה מרקד צו: **שיטיסיה.** שיטמו
ומנהגו: **שטוסיסיה.** שהיה מתנהג
כשוטה: **מרכיז לה אהפטיה.** את
הכלה: **כי כשורא.** כקורה צעלמא

שאינ אחס מהרהרין עליה: **לחצנה.
כשוראה הכל מסתכלים צה נכנס
יופיה צלצו:** מעצדין. כשכלה יוצאה
מנית אציה לצית חתונתה ונשואי מת
יוצאים וצו וצו אולכוסים הרצה ואין
רולינ להתעצב מעצדין את המת
(אפילו) צדך אחרת: **אפילו למ"ד.
פלוגמא צדך קמא דקדושין וכו':** שום

ששים עליך מלך. ישראל הזכירו
שיטימו עליהם שימות הרצה כלומר
שתהא אימתו עליהם הלכך אין כצודו
מחול שלפיכך ריצה הכתוב שימות
הרצה: **פרשם דריים הוה.** ולא ניכר
שעבר מלפניה אלא כחילו הוא צריך
לפנות לאותו הערך: **שיפורי.** מברזין
עליו שיצואו לכצדו: **דחייצי גברי
מאצולא לסיכרא.** משער העיר היהא

עד הקצר: **נעילתה.** של תורה ממנו
כנתניהה צבני. נטילתה היינו כשמת
ותלמודו צטול: **למאן דקרי.** מקרא: **וסני.
משנה אצל עדיין לא שנה לתלמידים:
אכל**

דרכים הואי תגו רבנן **מבטלין** תלמוד תורה להוצאת כלת
אמרו עליו על רבי יהודה ברבי אלעאי שהיה מבטל תלמוד תורה להוצאת
המת ולהכנסת כלת במה דברים אמורים כשאין עמו כל צרכו אבל יש
עמו כל צרכו אין מבטלין וכמה כל צרכו אמר רב שמואל בר איני
משמיה דרב תריסר אלפי גברי ושיתא אלפי שיפורי ואמרי לה **תליסר
אלפי גברי ומנייהו שיתא אלפי שיפורי** ואלא אמר כגון דחייצי גברי מאבולא
ועד סיכרא רב ששת ואיתימא רבי יוחנן אמר נטילתה כנתניתה מה
נתניתה בששים רבוא אף נטילתה בששים רבוא **וה"מ למאן דקרי ותני**
אבל

מת צעיר כל בני העיר אקורים צעשיית מלאכה ומוקי לה דליכא צדכותא אכל אי איכא צדכותא מותרין השאר פירוש צדכותא שנתלקן
צני העיר לחצרות שתעסקו כל אחת צמת שלה צבני עממה היינו שלא צשעת הוצאה אכל צשעת הוצאה כולם צריכין לצא:
אכל

מת צעיר כל בני העיר אקורים צעשיית מלאכה ומוקי לה דליכא צדכותא אכל אי איכא צדכותא מותרין השאר פירוש צדכותא שנתלקן
צני העיר לחצרות שתעסקו כל אחת צמת שלה צבני עממה היינו שלא צשעת הוצאה אכל צשעת הוצאה כולם צריכין לצא:
אכל

מת צעיר כל בני העיר אקורים צעשיית מלאכה ומוקי לה דליכא צדכותא אכל אי איכא צדכותא מותרין השאר פירוש צדכותא שנתלקן
צני העיר לחצרות שתעסקו כל אחת צמת שלה צבני עממה היינו שלא צשעת הוצאה אכל צשעת הוצאה כולם צריכין לצא:
אכל

מת צעיר כל בני העיר אקורים צעשיית מלאכה ומוקי לה דליכא צדכותא אכל אי איכא צדכותא מותרין השאר פירוש צדכותא שנתלקן
צני העיר לחצרות שתעסקו כל אחת צמת שלה צבני עממה היינו שלא צשעת הוצאה אכל צשעת הוצאה כולם צריכין לצא:
אכל

מת צעיר כל בני העיר אקורים צעשיית מלאכה ומוקי לה דליכא צדכותא אכל אי איכא צדכותא מותרין השאר פירוש צדכותא שנתלקן
צני העיר לחצרות שתעסקו כל אחת צמת שלה צבני עממה היינו שלא צשעת הוצאה אכל צשעת הוצאה כולם צריכין לצא:
אכל

מת צעיר כל בני העיר אקורים צעשיית מלאכה ומוקי לה דליכא צדכותא אכל אי איכא צדכותא מותרין השאר פירוש צדכותא שנתלקן
צני העיר לחצרות שתעסקו כל אחת צמת שלה צבני עממה היינו שלא צשעת הוצאה אכל צשעת הוצאה כולם צריכין לצא:
אכל

מת צעיר כל בני העיר אקורים צעשיית מלאכה ומוקי לה דליכא צדכותא אכל אי איכא צדכותא מותרין השאר פירוש צדכותא שנתלקן
צני העיר לחצרות שתעסקו כל אחת צמת שלה צבני עממה היינו שלא צשעת הוצאה אכל צשעת הוצאה כולם צריכין לצא:
אכל

מת צעיר כל בני העיר אקורים צעשיית מלאכה ומוקי לה דליכא צדכותא אכל אי איכא צדכותא מותרין השאר פירוש צדכותא שנתלקן
צני העיר לחצרות שתעסקו כל אחת צמת שלה צבני עממה היינו שלא צשעת הוצאה אכל צשעת הוצאה כולם צריכין לצא:
אכל

(א) וסנהדרין ד"ה
(ב) וצמיון ערך תמס
האריך לפרס כל המלות אלו
במה אופסי קת דא מסס
(ג) לקמן ע"ה (ד) שמתח
פ"ה ע"ה (ה) קדושין צ"ב
סוטה מ"א: וסנהדרין ע"ה:
(ו) וסנהדרין כ"ב.
(ז) ונזילה ג' ע"ה (ח) וצ"ל
הריסר וכן איתא צמילת.
(ט) וחי' העיר צברך
תמס חמיסין ששוינן חומשה
של מסמט ועיין רש"י
בסנהדרין מפרש מלשון
חמסין שמוענין מלוגר
עמיה מורא. (י) ה"ה
ז"ו. ור"ל. ע"ה. (י"א) ע"ה
הירכא טולמיה ופשיט
צפירוס ע"ס טולמוסין א"ל
תמס מתגוס ארס צמילת
(משל וי') צר נס טולמס
וע' צמיער לשון ערך
(י"ב) ונחמ' א"ל
צצ"צ גס צצ"מ פד. קאמר
להיא עטס דלא משי
שופריה ד"י יוחנן והנה
צריש' וסנהדרין י"ה.
צוניה וכו' אפשר לתקן
ולומר ד'ל' מעין שופריה
דיקבא אכל צריש' דהלא
שמיס דנקיף יזרחיה
מנייה כדמפרש התם והנה
ליכא ולקטא צוניה אחר'
(מ) צריש' לוחא אחר'
(נ) וצ"ל דמסמט דרך ארץ
יוחא פ"ה. (ס) וצרישין
פ"ה. (צ) וצריש' ד' עירובין
כ"ה:

תורה אור השלם
1. מדרב שקר תרחק
ונקב וצדיק אל תהרג כי
לא אצדיק רשע.
סוטה כ"ז
2. שום תשים עליו מלך
אשר יבחר יי אלדך בו
מקרב אדוך תשים עליו
מלך לא תוכל לת
עליו אשר נבך אשר לא
אדוך הוא: דברים י"ט טו

גליון הש"ס

גב' מרדך איתתה.
יחשמי פ"ה דפאה על
מנני א' וצשיני קת ועד
צמ"ר צחשתי פ"י ע"ה:
תוב' ד"ה כמבלין וכו'
הגדול שמושה. צמית דף
ז ע"ה:

מוסף רש"י

וחסודה. מקובלת לכל
רואיה (ע"י בראשית ד"ט
כ"א.) לא כחל. לענינ,ס.
ולא שרק. לפניס, ולא
פירכוס. לשער, שיר אכל
לכלה נלה שמעלת קן צאל
קישוט (סנהדרין ד"ה.) כל
מן דין וכל מן דין
סבורכו לזא. כל מנו אלו
ויכאל צתן סיו סומכין נל,
שלאים היס לקמיה (ס"ה).
סרמיסין. לשון הפכיס,
כמו סקס את הפכיס
מראכו לופוס, שמהפכין
את טעמיה תורה (ס"ה).
סרמיטין. לשון סמרטוט,
לומר שאין חתנים טעם
הגון לצדכיה (ס"ה).
חמיסין. חמסין, שמוענין
מלוגר מעמיה תורה (ס"ה).
טורמיסין. לא איתפרש
(ס"ה) ר' אבהו. הוה
מקוקב למלכות (ע"ז כ"ב).
מדברנא. מנהיג, על שם
שהיה פרנס וקריב למלכות

(סנהדרין ד"ה.) בוצינא דנהורא. על שם שהיה גדול צנו כדאמרין כשהיכר את הפועלים (צ"מ פ"ד) שופריה ד"ה אצבו מעין שופריה דיקבא אבינו.
ברוך מתייך. צריך צואף (ס"ה). ולהכנסת כלת. לזוטה מניית אציה לצית חתונה (מגילה כ"ט).